

2. Нестеренко О. М. Фактори, що визначають специфіку правового виховання в різних типах правових систем. *Держава та регіони*. 2018. № 1 (59). С. 17–22. URL: http://www.law.stateandregions.zp.ua/archive/1_2018/5.pdf.

3. Нестеренко О. М. Правове виховання у сучасному суспільстві: теоретико-компаративістське дослідження : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Харків, 2019. 21 с.

4. Правове виховання в сучасній Україні : монографія / А. П. Гетьман та ін. / За ред. В. Я. Тація, А. П. Гетьмана, О. Г. Данильяна. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків : Право, 2013. 440 с.

Зеленуга Надія Станіславівна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра навчально-наукового інституту № 3 Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: завідувач кафедри теорії держави та права Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

Пендюра М. М.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ МЕХАНІЗМУ ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ КУРСАНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ

Правове виховання курсантів є необхідною складовою у системі виховання в навчальних закладах МВС України, задля формування у курсантів важливих знань у галузі права, насамперед через їх пов'язаність з виконанням своїх службових обов'язків у майбутньому, формування правової свідомості та правової культури, адже це є одним із важливих критеріїв і передумов побудови демократичної, соціальної, правової держави та громадянського суспільства в Україні.

Правове виховання курсантів закладів вищої освіти МВС України базується як на світових стандартах, так і на традиціях українського народу, національному та інших видах виховання [1]. Врахування у правовиховній роботі вищевказаних чинників спрямоване на виховання всебічно розвинутої особистості.

Соціальне призначення правового виховання курсантів розкриваються в його принципах – вихідних і визначальних ідеях, які окреслюють шляхи вдосконалення правового виховання курсантів, виступаючи в якості керівних положень.

Метою цього наукового повідомлення є дослідження механізму правового виховання курсантів закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання.

Насамперед потрібно дати визначення поняття «механізм правового виховання», тобто це порядок переведення правових ідей і установок, що містяться в суспільній правосвідомості, у свідомість виховуваних (особистості, суспільної групи).

Механізм правового виховання курсантів, складається з таких елементів:

1. суб'єкти правового виховання – державні органи, організації, установи, керівники, вихователі, інші учасники правовиховного процесу, в тому числі й самі курсанти; суб'єкти – головна ланка, яка визначає та спрямовує загальний напрям правовиховної роботи, здійснює контроль та вносить корективи у розвиток правовиховного процесу;

2. об'єкти правового виховання – з одного боку, суспільна правова свідомість, з іншого – свідомість, воля та поведінка курсантів, яку необхідно сформуванати надавши сукупність правових і професійних знань, навичок і вмій;

3. зміст, мета, завдання, принципи та функції правового виховання;

4. правова база (система норм права, сукупність основних і додаткових заходів, інформація правового змісту);

5. педагогічні технології являють собою системний метод створення, застосування й визначення всього процесу навчання і засвоєння знань, з урахуванням технічних і людських ресурсів та їх взаємодію, який ставить своїм завданням оптимізацію освіти;

6. засоби, форми і методи правового виховання;

7. організацію та ефективність правовиховного процесу [2]

Механізм правового виховання особи в духовному внутрішньому зрізі (правовиховний процес особи) можна зобразити у вигляді таких стадій:

1. накопичення правових знань, правової інформації;

2. перетворення накопиченої інформації на правові переконання, звички правомірної поведінки;

3. готовність діяти, керуючись цими правовими переконаннями, тобто поводитися правомірно, відповідно до закону.

Таким чином, механізм правового виховання курсантів реалізується шляхом закріплення суб'єктами правових ідей, знань, установок, які містяться в суспільній правовій свідомості, у

свідомість курсантів, за допомогою правової бази, педагогічних технологій, засобів, форм, методів та інших компонентів, що складають механізм правовиховного процесу з метою досягнення належного результату в правовиховній діяльності.

Слід зазначити, що механізм реалізації правового виховання курсантів безпосередньо залежить від прийнятих Міністерством внутрішніх справ України нормативно-правових актів, а саме наказів і інструкцій, відповідно до яких виховна робота з персоналом органів правопорядку України визначається як комплекс організаційних, морально-психологічних, правових, культурно-просвітницьких та соціальних заходів, спрямованих на забезпечення, формування і розвиток у працівників особистої відповідальності за свідоме виконання вимог Конституції та законів України, вірності Присязі, високої духовної культури і моральних якостей, почуття патріотизму, державного світогляду, засвоєння морально-етичних норм і вимог служби [3; 4].

Виховна робота в органах правопорядку здійснюється:

- керівниками органів і підрозділів – відносно безпосередньо підпорядкованого особового складу;
- працівниками апаратів по роботі з особовим складом – відповідно до функціональних обов'язків;
- помічниками заступників начальників органів і підрозділів по роботі з особовим складом з організації виховної роботи та старшими інспекторами з виховної роботи;
- громадськими організаціями, створеними в органах і підрозділах відповідно до чинного законодавства та нормативних документів МВС України тощо;

На підставі вище викладеного приходимо до висновку, що механізм правового виховання курсантів функціонує, розвивається та удосконалюється відповідно до прийнятих нормативно-правових актів, до змін, які відбуваються в державі та в суспільстві, тим самим забезпечує реалізацію основної мети правового виховання, тобто реалізує забезпечення наявності високого рівня правової вихованості курсантів: це не тільки знання права й розуміння необхідності виконувати правові розпорядження, а також сформоване ставлення до права і правового закону як до цінностей, що в демократичному суспільстві перебувають поза конкуренцією, готовність до правомірної поведінки, соціально-правової активності, а в остаточному підсумку – формування всебічно і гармонійно розвиненої особистості.

Список використаних джерел

1. Криштак І. В. Принципи правового виховання курсантів вищих навчальних закладів МВС України. URL: <https://www.sportpedagogy.org.ua/html/journal/2009-03/09kivafu.pdf>.
2. Лєгуша С. М., Супрун М. О. Правове виховання курсантів вищих навчальних закладів МВС України: сутність, функції та механізм : монографія. К. : Київ. юрид. ін-т, 2005. 265 с.
3. Стратегія національно-патріотичного виховання на 2020–2025 роки : Указ Президента України від 18 трав. 2019 р. № 286/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286/2019#Text>.
4. Комплексна цільова програма національно-патріотичного, морально-етичного та художньо-естетичного виховання особового складу НАВС на 2021–2025 роки.

Кавранська Вікторія Олександрівна,
здобувач ступеня вищої освіти
бакалавра навчально-наукового
інституту № 2 Національної академії
внутрішніх справ
Науковий керівник: доцент кафедри
теорії держави та права Національної
академії внутрішніх справ, кандидат
юридичних наук, доцент
Кривицький Ю. В.

ФУНКЦІЇ ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ КУРСАНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ

У сучасних умовах розвитку України важливим завданням є теоретичне розроблення і практична реалізація ціннісних орієнтирів розвитку суспільства, найважливішим з яких є панування в суспільстві права, а не окремих людей, тобто ідеал правового суспільства. Здійснення цього завдання багато в чому залежить від формування суб'єкта такого суспільства. Тому виправданою видається увага до правового виховання особистості, формування особистісних якостей шляхом підвищення рівня правової культури, в тому числі й правової свідомості громадян України. В умовах глобальних соціальних змін саме правове виховання створює умови для розвитку правової активності громадян у суспільстві; прищеплює позитивне ставлення до права; формує почуття поваги до таких цінностей як справедливість,